

2017

**Raport z debat, warsztatów
i spaceru badawczego
przeprowadzonych w
Hrubieszowie w ramach
konsultacji społecznych
dotyczących poznania opinii
społecznej w zakresie
rozpoznania potrzeb
interesariuszy
w ramach procesu opracowania
Lokalnego Programu Rewitalizacji
Miasta Hrubieszowa na lata 2017 - 2023**

Debatę, warsztaty, spotkania eksperckie i pogłębione wywiady oraz spacer badawczy przeprowadzono w dniach 13-14. 03. 2017 roku

Magdalena Łyszkiewicz, Tomasz Drozdowski, Grzegorz Lechman
European Foresight Institute
2017-03-22

Spis treści

Spis treści.....	1
I. Wprowadzenie.....	2
II. Przedmiot konsultacji	3
IV. Przebieg debat.....	4
A. Świat biznesu	4
B. Przedstawiciele Organizacji Pozarządowych	11
C. Spacer studialny.....	15
D. Spotkanie plenarne z mieszkańcami.....	16
E. Osoby niepracujące	16
F. Przedstawiciele srebrnego wieku	16
V. Podsumowanie warsztatów - ankiety.....	17

I. Wprowadzenie

Partycypacja społeczna odgrywa istotną rolę w tworzeniu i wdrażaniu programów rewitalizacji w gminach. Konsultacje społeczne przeprowadzono na podstawie art. 6 ust.2-9, art. 7 ust.3 i art.11 ust.3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U z 2015 r. poz.1777) oraz art. 30 ust. 2 pkt.1a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515-j.t ze zm.) oraz wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 opracowanych przez Ministra Infrastruktury i Rozwoju.

II. Przedmiot konsultacji

Przedmiotem debat, warsztatów i spaceru badawczego, było zapoznanie mieszkańców Hrubieszowa, z zagadnieniem rewitalizacji, w szczególności zaproszenie mieszkańców do wspólnego procesu przygotowania dokumentu i do zaangażowania się w proces rewitalizacji.

Głównym celem tych spotkań było poznanie głosu mieszkańców w zakresie:

1. Poznanie potrzeb mieszkańców i zaangażowanych grup społecznych w zakresie procesu rewitalizacji
2. Zachęcenie do zgłaszania własnych propozycji działań, poprzez wypełnienie ankiet
3. Ustosunkowanie się do propozycji Miasta w zakresie wyznaczenia obiektów na potrzeby działań rewitalizacyjnych

III. Zaproszenie na debaty

Spółeczność lokalna była zapraszana o przeprowadzeniu konsultacji zamierzeń Lokalnego Programu Rewitalizacji miasta Hrubieszowa wszystkimi dostępnymi kanałami informacyjnymi, w celu dotarcia do jak największej liczby osób.

Zaproszenia na debaty zostały przekazane:

- korespondencją tradycyjną,
- pocztą elektroniczną (maile),
- zaproszeniami ustnymi,
- za pomocą plakatu reklamowego.

**BURMISTRZ
MIASTA HRUBIESZOWA**

zaprasza mieszkańców i przedstawicieli
zainteresowanych grup społecznych na spotkania konsultacyjne*
dotyczące opracowania

**Lokalnego Programu Rewitalizacji
Miasta Hrubieszowa na lata 2017-2023**

Celem spotkań jest:

1. Poinformowanie o realizacji projektu.
2. Rozpoznanie potrzeb mieszkańców.
3. Konsultacja granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.
4. Wybór obiektów publicznych, przeznaczonych na potrzeby rewitalizacji.
5. Próba aktywizacji mieszkańców i włączenie społeczności lokalnej w proces rewitalizacji.

PLAN SPOTKAŃ KONSULTACYJNYCH:

13 marca 2017	14 marca 2017
Godz. 9 ⁰⁰ - Przedstawiciele świata biznesu (przedsiębiorcy planujący i prowadzący działalność) oraz Radni Rady Miejskiej działający we właściwych komisjach dotyczących rozwoju gospodarczego miasta	Godz. 9 ⁰⁰ - Osoby niepracujące
Godz. 12 ⁰⁰ - Przedstawiciele organizacji pozarządowych i liderzy społeczni (zrzeszeni i niezrzeszeni, związki, fundacje, stowarzyszenia) oraz Radni Rady Miejskiej działający we właściwych komisjach dotyczących rozwoju społecznego miasta	Godz. 11 ⁰⁰ - Przedstawiciele srebrego wieku (seniorzy, grupy i stowarzyszenia działające na rzecz polityki senioralnej) oraz Radni Rady Miejskiej zajmujący się zwiastem problematyką społeczną
Godz. 15 ⁰⁰ - Spacer studialny (spotkania z mieszkańcami i liderami społecznymi)	
Godz. 17 ⁰⁰ - Spotkanie plenarne z mieszkańcami	
MIEJSCE SPOTKAŃ: HRUBIESZOWSKI DOM KULTURY ul. 3 Maja 7, 22-500 Hrubieszów	

*Spotkania konsultacyjne zostaną przeprowadzone przez ekspertów Fundacji EUROPEAN FORESIGHT INSTITUTE i Gdańsk w ramach projektu pn: „Rewitalizacja Środowiska Hrubieszowa szansą na eliminację zjawisk kryzysowych oraz ożywienie społeczno – gospodarcze miasta”

Projekt współfinansowany ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

IV. Przebieg debat

A. Świat biznesu

Pierwszy z warsztatów przeznaczony był dla przedstawicieli świata biznesu. Łącznie w debacie udział wzięło 26 osób, w tym dwoje prowadzących.

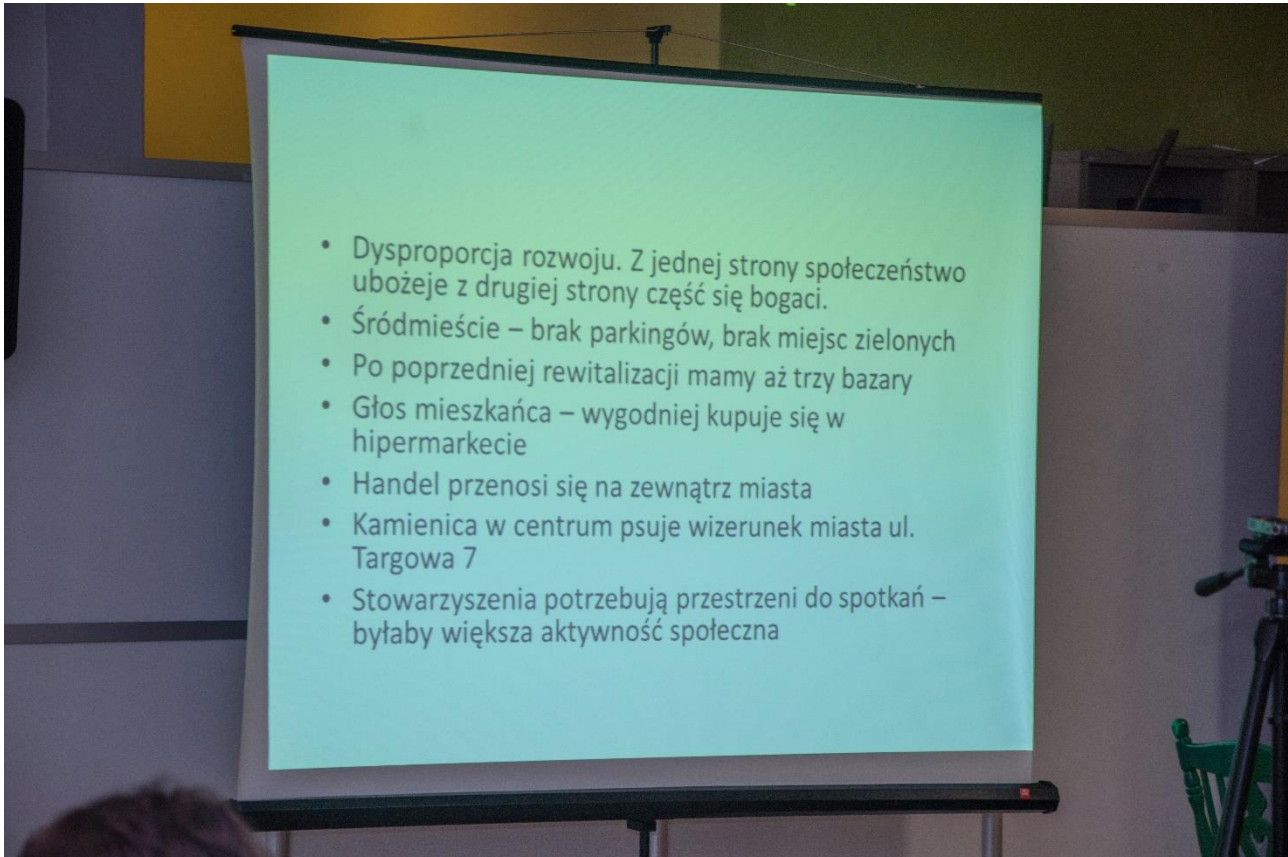
Z pośród osób biorących udział w warsztatach znaleźli się przedstawiciele:

- Rady Miasta Hrubieszowa
- Rady Gospodarczej Miasta Hrubieszowa
- Przedsiębiorcy
- Samorządu Mieszkańców
- Stowarzyszeń

Wszyscy uczestnicy warsztatów zgodzili się z faktem, że najbardziej zdegradowanym obszarem Hrubieszowa jest rejon śródmieścia i to on powinien zostać wskazany do rewitalizacji.

W ogólnej dyskusji wyodrębnione zostały największe problemy miasta, w szczególności odnoszące się do obszaru Śródmieścia. Wskazano na:

- Dysproporcję rozwoju i rozwarstwienie społeczne. Z jednej strony społeczeństwo uboższe, z drugiej strony część tego społeczeństwa się bogaci.
- Wskazywano na brak parkingów i miejsc zielonych w centrum śródmieścia jako barierę do rozwoju przedsiębiorczości
- Dla mieszkańców wygodną formą zakupów stanowią markety zlokalizowane poza ścisłym centrum
- Zgodnie z powyższym trendem handel przenosi się poza centrum
- Zasygnalizowano fakt, że Kamienica w centrum miasta, przy ul. Targowej 7 psuje wizerunek tego miejsca
- Zasygnalizowano potrzebę przestrzeni dla spotkań, w celu pobudzenia aktywności społecznej, zwłaszcza pro-przedsiębiorczej

- Partycypacja raport -

Do tak postawionych problemów, uczestnicy warsztatów zostali zaproszeni do pracy w podgrupach, celem zastanowienia się, w jaki sposób można rozwiązać te zagadnienia.

- Partycypacja raport -

- Partycypacja raport -

W wyniku dyskusji grupy wypracowały następujące propozycje rozwiązań:

Grupa V

1. Regulacja zasad parkowania
2. Zobowiązanie właściciela ul. Targowa 7 do odnowienia elewacji
3. Nasadzenie zieleni na deptaku
4. Kontynuacja odtworzenia podziemii

Wyraźnie wskazano na brak jasnej klarownej polityki parkingowej w mieście¹. Głos ten pojawił się także jako likwidacja miejsc parkingowych w samym centrum. Pojawiła się sugestia uporządkowania „rudery” przy ul. Targowej 7, nasadzenia zieleni w rynku oraz podjęcia działań zmierzających do budowy produktu gospodarczo-turystycznego – podziemi Hrubieszowa, jako elementu potencjalnego rozwoju miasta.

Zgłoszone postulaty zostały przegłosowane na forum grupy w skali ocen szkolnych[2,3,4,5]. Jeżeli ktoś postawił dla pkt. 1 ocenę ndst(2) – to oznaczało, że się z nią nie zgadza, jeżeli została postawiona ocena bdb(5), to oznacza, że działanie warte jest podjęcia realizacji ze społecznego punktu widzenia. Z głosowania wyłączeni byli przedstawiciele miasta, w związku z powyższym w głosowaniu brało udział 19 osób. Wyniki prezentowane są poniżej:

Grupa V/głosy	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	Średnia arytmetyczna	Średnia ocen
1	5	5	5	5	5	5	3	2	4	5	5	5	5	5	5	3	5	5	5	4,6	bdb
2	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4	5	5	5	4	5	5	4	5	5	4,8	bdb
3	5	5	5	3	3	5	5	5	5	3	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4,6	bdb
4	5	5	5	3	3	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4,7	bdb

Z powyższego widac na podstawie weryfikacji, że wszyscy uczestnicy spotkania zgodzili się ze zgłaszanymi postulatami.

¹ Jako moderatory, nie zajmowaliśmy stanowiska i nie negowaliśmy wypowiedzi uczestników. Zgodnie ze sztuką moderacji, każdy z uczestników ma prawo do własnej subiektywnej oceny. Przykładowo, jeżeli polityka w mieście jest, to znaczy, że szwankuje komunikacja pomiędzy urzędem a mieszkańcem, jeżeli jej nie ma, to oznacza, że mieszkaniec widzi potrzebę takiej regulacji. Należy też pamiętać, że jest to tylko głos w dyskusji, który powinien być poparty wiedzą ekspercka.

Dla tych samych zagadnień grupa IV zaproponowała następujące rozwiązania, zapisane hasłowo:

Propozycja Grupa IV

1. Partnerstwo dla Tarkowej 24 Spółdzielnia mieszkaniowa + GMH
2. Stara Kotłownia – modernizacja i wykorzystanie na cele mieszkańców
3. Drogi w Śródmieściu – propozycja – przejęcie Zarządu przez GMH
4. Odzyskanie Targowa 7 z przeznaczeniem na działanie miasta
5. Bazar z okolicy kolejowej przenieść na *Mój Rynek*
6. Partnerstwo Właściciele lokali Sutki + GMH przebudowa
7. Uzupelnienie zieleni w centrum
8. Rozbudowa monitoringu
9. Modernizacja kanalizacji ul. Ludna

W wyniku głosowania ustalono:

Grupa IV/głosy	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	Średnia arytmetyczna	Średnia ocen
1	2	3	3	3	5	3	5	3	5	5	2	2	2	2	3	4	5	3	4	3,4	dst+
2	2	2	5	2	5	3	5	4	5	5	3	2	3	2	5	4	5	2	3	3,5	dst+
3	2	4	5	1	5	5	5	5	5	5	3	2	3	2	5	4	3	5	5	3,9	db
4	4	4	5	5	5	4	5	3	5	3	2	2	2	2	2	4	5	2	5	3,6	db-
5	5	5	5	5	5	2	5	5	4	3	2	2	3	2	3	6	5	2	4	3,8	db
6	5	5	5	5	5	3	5	5	5	4	4	3	2	2	3	6	5	4	3	4,2	db
7	5	5	5	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	2	5	6	5	5	5	4,8	bdb
8	3	5	5	3	5	4	5	3	5	5	3	5	5	2	5	5	5	5	4	4,3	db+
9	5	3	5	5	5	3	5	3	5	4	4	5	2	2	3	4	5	2	5	3,9	db

Na podstawie głosowania widać, że to z czym władze miasta będą musiały podjąć wezwanie do uporządkowanie, a w zasadzie odtworzenie zieleni miejskiej w śródmieściu. Równie istotna kwestia, to rozbudowa monitoringu w centrum. Interwencja miasta w zakresie estetyzacji „Sutki” oraz zajęcie się problemem kanalizacji przy ul. Ludnej.

- Partycypacja raport -

Grupa III, zgłosiła następujące postulaty:

Grupa 3

1. Miejsca parkingowe na końcu deptaka
2. Zmiana organizacji ruchu
3. Klimatyzacja deptaku
4. Reorganizacja Sutek
5. Zwiększenie terenów zielonych

W wyniku głosowania, głosy rozłożyły się w sposób następujący:

Grupa III/głosy	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	Średnia arytmetyczna	Średnia ocen
1	5	5	5	5	2	5	4	2	5	2	2	2	2	2	3	3	5	3		3,4	dst+
2	5	5	5	5	5	5	4	4	5	2	5	2	2	2	2	3	5	4		3,9	db
3	5	2	4	3	5	5	3	3	5	5	5	4	4	2	3	2	2	2		3,6	db-
4	5	5	5	5	5	5	4	4	5	5	5	5	5	2	5	5	3	4		4,6	bdb-
5	5	5	5	5	5	5	3	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		4,9	bdb

Potwierdził się problem „Sutek” oraz potrzeba odtworzenia zieleni w Śródmieściu.

Grupa II wypracowała następujące rozwiązania:

Grupa 2

- Tereny wokół deptaka:
 1. Kawiarnie ogródek z napojami
 2. Stworzenie miejsca zabaw dla dzieci na deptaku
 3. Galeria, kino letnie
 4. Odnowienie Sutek

Wyniki w głosowaniu:

- Partycypacja raport -

Grupa II/głosy	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	Średnia arytmetyczna	Średnia ocen
1	4	4	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	3	2	5	5	3	4,4	db+
2	3	4	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	3	4	5	5	4	4,6	bdb-
3	4	4	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	3	2	5	5	5	4,6	bdb-
4	3	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4,8	bdb

W grupie tej wypracowano zadania pobudzające postawę obywatelską i pro-biznesową, która zaowocowałby, budową kawiarenki/knajpki z ogródkiem, przestrzenią przyjazną dzieciom i ogólną przestrzenią tzw. czasu wolnego. Powtórzyła się potrzeba podjęcia działań w zakresie rewitalizacji „Sutek”

Ostatnia z grup, nie skupiła się na budowie rozwiązań dla hasła: „Kamienica w centrum psuje wizerunek miasta”, a jedynie na negacji i wskazaniu braku zgody dla odzyskania tej kamienicy przez Urząd Miasta w Hrubieszowie, chociaż nie padł taki głos w dyskusji, ani nawet sugestia. Niemniej jednak teza ta również została przegłosowana:

Grupa I

- Brak zgody na odzyskanie przez GMH ul. Targowa 7

Grupa III/głosy	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	Średnia arytmetyczna	Średnia ocen
1	3	3	2	2	2	3	2	2	2	2	5	5	5	2	2	5	5	5	5	3,3	dst
skala True/False	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	1	1	1	1	0=12	1=6

W interpretacji głosowania zastosowaną dodatkową skalę: prawdy i fałszu /0i 1/. Dwanaście osób było przeciwnych i nie zgodziło się z faktem, że Miastu/Urzędowi/ nie wolno podjąć próby odzyskania budynku przy ul. Targowej 7, co oznacza, że jest to wręcz pewien mandat do podjęcia takich działań w przyszłości. O połowę mniej osób uważa, że nie jest to temat dla Urzędu Miasta.

B. Przedstawiciele Organizacji Pozarządowych

Kolejna grupa uczestników warsztatów, to wolontariusze i osoby reprezentujące sektor NGO's:

- Partycypacja raport -

W warsztatach wzięło udział 18 osób z zewnątrz reprezentujących m. in.:

- Organizację MAY Hrubieszów
- Nieformalna Grupa Młodzieży: Pobudzeni
- Hrubieszowski Dom Kultury
- Hrubieszowską Radę Seniorów
- Polski Związek Niewidomych
- Radę Miejską w Hrubieszowie
- i. in,

W warsztatach uczestniczyło także 5 osób w Urzędzie Miasta w Hrubieszowie.

Podobnie jak przy poprzednich warsztatach, uczestnicy zgodzili się z delimitacją obszaru wyznaczonego do rewitalizacji. W kontekście tego obszaru, starano się zaproponować najlepsze rozwiązania dla rozwoju Hrubieszowa przy wszelkich działaniach mających na celu przeciwdziałanie dalszej degradacji.

- Partycypacja raport -

BIURA WSPARCIA I INFORMACJI PRAWNEJ
OBYWATELSKIEJ, SPOŁECZNEJ

- DALSZY ROZWÓJ INFRASTRUKTURY
SPÓZYWAJĄCEJ WYJŚCIU LUDZI Z DOMU /
WSPÓLNEGO SPĘDZENIA CZASU
- AMFITEATR DOSTĘPNY DLA AMATORÓW
- OFERTA RODZINNEGO SPĘDZENIA CZASU
- INTEGRACJA MIĘDZYSĄSIEDZIA (GRILL)
- ZŁOBKI I PRZEDSZKOLA, HOSPICJUM,
- GODZINNE MIEJSCA ZAOPIEKOWANIA SIĘ
DZIECIEM - WSPARCIE DLA MATEK
- EKONOMICZNO ZAMOWOWE NASTAWIONE NA
POTRZEBY LOKALNE

-> MIEJSCA DO SPÓTKAŃ, DEPTAK
TANECZKI, GRILLE, MAJÓWKI

-> CZYNY SPOŁECZNE

3 - UNIWERSYTET III WIEKU
- PORADNICTWO

- DOSTOSOWANIE ARCHITEKTURY DO SPECJALNYCH
POTRZEB MIESZKAŃCÓW
- MIEJSCA ŚMIETNIKÓW I ŁAWECZEK
W INTEGRALNYCH PUNKTACH MIASTA
- PODNOSZENIE STANDARDÓW USŁUG
- ZMIANA SPOSOBU MYŚLENIA O MIEŚCIE -
UTRWALANIE WARTOŚCI KULTUROWYCH,
DUMA Z DOBRZYCH RZECZY

KURSY, WARSZTATY, DOSKONALENIE
ZAMOWOWE <-

3 - NAUCZYĆ WSPÓŁPRACY A NIE
WSPÓŁZAWODNICZWA

- EDUKACJA OBYWATELSKA

↓
PUBLIKOWANIE OPINII (POLITYWNYCH)
O MIEŚCIE, ZOOM NA HRUBIESZÓW
-> PROMOCJA PIĘKNYCH MIEJSC MIASTA

4. - AKCJE SPOŁECZNE NA RZECZ
MIASTA (CZYNY SPOŁECZNE,
ZBIÓRKI NA KONKRETNY CEL
- POGOTOWIE DLA ZWIĘZŁYCH
 - DORADCTWO I EDUKACJA
MIESZKAŃCÓW

- Partycypacja raport -

Podsumowanie:

W ramach warsztatów zgłoszono potrzebę realizacji działań z zakresu:

- budowy centrum wsparcia obywatelskiego, w której każdy mieszkaniec mógłby liczyć na poradnictwo w zakresie prawnym, administracyjnym, ekonomicznym, księgowym, pozyskiwania środków i innych. Centrum służyłoby pobudzaniu obywatelskości i umożliwiałoby przeprowadzenie przez proces zawiązywania wspólnot, partnerstw, stowarzyszeń, etc.
- Odbudowy/rozbudowy szkolnictwa zawodowego jako elementu wsparcia rozwoju lokalnego
- Promocji miasta, wypracowania produktów turystycznych
- Budowy przemysłu czasu wolnego i miejsca na integrację sąsiedzką
- Budowy przestrzeni spędzania czasu wolnego dedykowanej osobom starszym

C. Spacer studialny

W ramach warsztatów zorganizowany został także spacer studialny, który ukazał endo i egzogeniczne uwarunkowania przestrzeni zdegradowanej Miasta Hrubieszowa.

Uczestnicy spotkania ukazali mankamenty poprzednich działań rewitalizacyjnych, wskazali przestrzenie zdegradowane. Podniesiony został problem estetyzacji miejsc takich jak: Hrubieszowskie Sutki, zdewastowana nieruchomość przy Targowej 7. W ramach spaceru omówiono także funkcje budynków 3 maja 10 i 3 maja 15, jako potencjalnych lokalizacji wskazanych zarówno przez Urząd Miasta w Hrubieszowie, jak i potwierdzonych przez uczestników Warsztatów, jako możliwe do osadzenia w nich podstawowych funkcji społecznych i przeznaczenia ich na cele społeczno-gospodarcze służące rewitalizacji.

D. Spotkanie plenarne z mieszkańcami

Kolejne spotkanie warsztatowe miało służyć mieszkańcom, a celem była debata i poznanie potrzeb mieszkańców w zakresie rewitalizacji. Mimo jednak szerokiej komunikacji i wystosowaniu zaproszeń m.in. poprzez plakat informacyjny, ogłoszenia w parafiach – przyszło tylko kilku mieszkańców.

Dyskusja była sprawozdaniem z poprzednich warsztatów i spaceru oraz ustosunkowaniem się obecnych mieszkańców względem ich potrzeb.

Uzyskano potwierdzenie względem wyznaczonego obszaru rewitalizacji, budynków na ul. 3 maja 10 i 15 co do których można przygotować pełne działania rewitalizacyjne, potrzebie działań związanych z estetyzacją „hrubieszowskich sutek” i nieruchomością przy Targowej 7.

E. Osoby niepracujące

Podobnie jak przy spotkaniu plenarnym, reprezentantów osób niepracujących pojawiło się zaledwie kilku. Rozmawiano głównie o potrzebie w zakresie instytucji wsparcia rozwoju przedsiębiorczości.

F. Przedstawiciele srebrnego wieku

Była to ostatnia, liczna grupa mieszkańców, biorąca udział w warsztatach. Pośród reprezentantów hrubieszowskich seniorów, znaleźli się przedstawiciele m.in:

- OR PCK
- i Klubu seniora

łącznie w wydarzeniu wzięło udział 23 osoby, w tym 5 osób z Urzędu Miasta w Hrubieszowie.

Z debaty tej wyciągnięto wnioski, że brakuje w Hrubieszowie skutecznej platformy komunikacyjnej – zwłaszcza dla osób starszych, którą to można byłoby przesyłać informacje o budowanych w Hrubieszowie wydarzeniach.

W spotkaniu większościowo uczestniczyły Panie, deklarowały chęć włączenia się w życie obywatelskie miasta i działanie w obszarze rewitalizacji. Seniorzy wskazały także na potrzebę stworzenia/odbudowy instytucji uniwersytetu III wieku. Wskazały także na potrzebę stworzenia przestrzeni integracyjnej dla przemysłu czasu wolnego, gdzie wspólnie z wnukami mogłyby spędzać czas.

V. Podsumowanie warsztatów - ankiety

Na każdym warsztacie rozdawane były do wypełnienia ankiety. W ramach informacji zwrotnej mieszkańcy zgłaszali następujące potrzeby:

- Budowa systemu wsparcia umożliwiająca podjęcie pracy przez najmłodszych mieszkańców miasta
- Zagospodarowania skweru i deptaku miejskiego
- Aktywizacja obywatelska zwłaszcza w grupie matek i grupie osób starszych
- Stworzenia miejsca spotkań integracyjnych – wielopokoleniowych
- Zmiana wizerunku podwórek w centrum miasta
- Zwiększenie ilości zieleni miejskiej – deptak – poprzez nasadzenia kwiatów, drzew, krzewów
- Zwiększenie portfela usług medycznych dla mieszkańców miasta
- Poprawa stanu nawierzchni dróg
- Wymiana chodników
- Dokończenie działań związanych z zagospodarowaniem parku miejskiego przy ul. Żeromskiego
- Remont Sutek i Małpiego Gaju
- Podjęcie działań związanych z budową zalewu oraz budową podziemi Hrubieszowa
- Stworzenie/rozbudowa biblioteki/księgarni

W zasadzie wszystkie te działania, wynikają i pokrywają się z potrzebami mieszkańców zgłaszanymi na warsztatach. Ankiety w dalszym ciągu, można było wypełniać i przekazywać do 12 kwietnia 2017 roku. Data ta wyznacza również koniec konsultacji w zakresie zgłaszania potrzeb mieszkańców.

Biorąc pod uwagę wszystkie zgłaszane w trakcie kilkudniowych konsultacji problemy i bolączki mieszkańców, za najważniejsze należy uznać konieczność podjęcia zintensyfikowanych działań na rzecz rewitalizacji śródmieścia poprzez aktywizację społeczną mieszkańców a także poprawę jakości przestrzeni w tej części miasta.

Kluczowe jest przygotowanie bazy lokalowej w celu realizacji najważniejszych zadań wskazanych przez mieszkańców, mających w celu realizację zadań ze sfery społecznej:

- budowa systemu wsparcia umożliwiająca podjęcie pracy przez najmłodszych mieszkańców miasta,

- Partycypacja raport -

- aktywizacja obywatelska zwłaszcza w grupie matek i grupie osób starszych,
- stworzenia miejsca (miejsc) spotkań integracyjnych – wielopokoleniowych.

Pozostałe zadania, zwłaszcza inwestycje mające na celu poprawę jakości przestrzeni miejskiej powinny być realizowane sukcesywnie, w miarę zabezpieczenia lub pozyskiwania środków na ich realizację.